

РОЗДІЛ 1

РОУЗ, ЖИТТЯ 1

15 серпня 2006 року

Люк стоїть у проході з мого боку ліжка. Він ніколи не підходить з того боку. У його рукі пляшечка вітамінів для тих, хто планує вагітність. Він підймає її вгору.

А тоді струшує, щоб почути брязкіт.

Звук глухий і важкий, адже пляшечка повна.

У цьому й проблема.

— Ти ж обіцяла, — протягує він рівним голосом.

Ой. Попалась.

— Іноді я про них забиваю, — зізнаюсь я.

Він ще раз струшує пляшечку, наче низькочастотний маракас.

— Іноді?

Сонце пробивається крізь штори й створює ореол навколо плечей і голови Люка. У його високо піднятій руці контролє світло змальовує чіткі обриси пляшечки розбратау.

Я стою у дверях спальні, намірившись витягти речі з шухляд і шафи. Повсякденний одяг. Білизну. Шкарпетки. Футболку і джинси. Як і щоранку. Я завжди перекидаю свіжий одяг через руку й несус до ванної, щоб надіти, коли прийму душ. Але сьогодні я цього

не роблю, а схрещую руки на грудях, відчуваючи гнів і образу.

— А ти порахував пігулки, Люку? — мое запитання обдає холодом у задушливій серпневій атмосфері.

— То й що, Роуз? Що як порахував? Зробиш мене винним?

Я повертаюся до нього спиною, підступаю до комоду з моєю білизною й висуваю шухляду — бюстгальтери, комбінації, майки... Розсіяно їх перебираю, роблячи безлад. Усе дедалі більше виходить з-під контролю. Серце калатає швидше й швидше.

— Ти ж мені обіцяла, — каже Люк.

Я вихоплюю з шухляди найстаромоднішу «бабину» білизну. Хочеться волати.

— А ти так кажеш, ніби обіцянки щось важать у цьому шлюбі.

— Так нечесно.

— Абсолютно чесно.

— Роуз...

— Так, я не пила тих пігулок! Бо не хочу мати дітей! Не хотіла, не хочу й ніколи не захочу! І ти це знав ще до наших заручин. Я казала це тобі сто разів, а потім ще мільйон повторювала!

— Але ж ти пообіцяла, що прийматимеш вітаміни.

— Пообіцяла, щоб ти від мене відчепився, — я відчуваю, як слози печуть очі, хоч кров у жилах пульсує від люті. — Щоб ми мали бодай трохи спокою в цьому домі.

— Отже, ти збрехала.

Я обертаюсь. Кинувши додолу білизну, обходжу ліжко й крокую до чоловіка, щоб кинути йому в очі:

— Ти присягався, що теж не хочеш дітей.

— Я передумав.

— Звісно. Авжеж. Велике діло! — я клубком кочуся з гори, ні, ми зчепилися і котимось разом, і я не знаю, як зупинитись, не розбившись. — Передумав ти, але збрехала я.

— Ти сказала, що спробуєш.

— Я сказала, що прийматиму вітаміни. Оце й усе.

— І не приймала їх.

— Часом приймала.

— Скільки разів?

— Не знаю. Я не рахувала, як ти.

Люк опускає пляшечку, притискає кришечку до лонею й відкручує. Заглядає у горлечко.

— Ця пляшечка повна, Роуз.

Він знову дивиться на мене. Схиляє голову наліво, тоді направо, заливаючи мене хвилями осуду.

Хто цей чоловік переді мною? Чоловік, якого я люблю, з яким стала до шлюбу?

Я ледве вловлюю подібність між ним і тим, хто дивився на мене так, ніби я єдина жінка у всесвіті, ніби в мені весь сенс його існування. Мені подобалось, що Люк такої думки про мене. Подобалось бути для нього всім. Адже він теж був для мене всім, цей чоловік із м'яким задумливим поглядом і привітною відкритою усмішкою. Я ні краплі не сумнівалася, що любитиму його до кінця своїх земних днів.

Слова «але ж я люблю тебе, Люку» б'ються всередині мене, як нічні метелики, неспроможні знайти вихід із зачиненої комірки.

Замість того щоб знешкодити бомбу між нами, одним швидким рухом я запускаю її в дію: широко замахнувшись, вибиваю пляшечку з його руки. Вона летить угору, і велетенські овальні пігулки огидного зеленого кольору розсипаються віялом; якісь із них

голосно барабанять по дерев'яній підлозі, а інші пірнають у складки білої постелі.

Ми обое вклякаємо.

Люк злегка привідкриває рота, показуючи рівні передні зуби. Він відстежує поглядом дощ із пігулок, від яких, як виявилось, залежали успішність чи крах його шлюбу. Я мала ковтати ці маленькі буйки, щоб тримати наш шлюб на плаву. Та я ними знехтувала, і тепер ми потопаемо. У мертвій тиші чути лише наше дихання. Очі Люка широко розплющені. Це зрада.

Він вважає, що я його зрадила, і доказ того — бісова пляшка вітамінів.

Чому він не бачить, що все навпаки: це він мене зрадив? Що, передумавши щодо дітей, він лише показав: сама я не маю достатньої цінності?

Люк знов оживає. Він іде в куток, куди закотилася пляшка, нахиляється й підіймає її. Тоді підбирає з підлоги вітамінки — одну, другу, третю... На мить затискає кожну між пальцями, а тоді акуратно вкидає у пляшечку. Вони цокають по дну.

Я стою та дивлюсь, як Люк нахиляється й випростується, знов і знов, аж доки всі вітаміни не опиняються на своєму законному місці, навіть ті, що закотилися під ліжко. Щоб їх знайти, Люк зазирнув під краї покривала, а побачивши, мусив діставати, лігши на підлогу, бо інакше не дотягнувся б.

Зібравши всі, він дивиться на мене звинувачувальним поглядом.

— І треба ж було мені одружитися з єдиною жінкою на землі, яка не хоче мати дітей?

Я гучно вдихаю повітря.

Ось.

Ось воно. Те, що завжди було в Люка на думці, нарешті вирвалося назовні. І це не той факт, що я не хочу дітей — це він знов від початку. Ні, я здригаюся від жалкування, що чітко звучить у його голосі, від того, як він порівнює мене з рештою жінок і явно вважає гіршою.

Ми витріщаємо одне на одного. Я чекаю на вибачення, яке не звучить. Мое серце калатає, мозок прокручує запитання Люка, висуваючи ще й своє: чому мені не дано бути такою, як усі жінки, які хочуть дітей? Чому я не така? Чому не так створена?

Чи таким буде підсумок моого життя?

Роуз Наполітано: *вона так і не стала матір'ю*.

Роуз Наполітано: *не схотіла народити бодай одну дитину*.

Люк дивиться собі під ноги. Підіймає кришечку та рвучко закручує пляшку.

Я простягаю руку до неї — до нього.

РОЗДІЛ 2

РОУЗ, ЖИТТЯ 1-9

14 березня 1998 року

Ненавиджу, коли мене фотографують.

— Чи не могли б ви відірвати погляд від колін і подивитися в об'єктив?

Мої очі, голова, підборіддя вперто опираються.

Я з тих, хто тікає від камери, хто завжди ховається за кимось. Або прикривається рукою, якщо об'єктив тицяють просто в обличчя. Не треба було сюди приходити заради портрета в мантії та бонеті. Про що я взагалі думала?

— Роуз?

Я чую кроки. На підлозі переді мною з'являється пара синіх кросівок: зачовгані носи, потріпані шнурівки. Глибоко вдихаю, видихаю і піднімаю очі. Фотограф — молодий хлопець, моє віку чи, може, на рік-два старший. Він кліпає очима, закусує губу і насуплює брови.

— Вибачте, — кажу я, стискаючи й розтискаючи долоні, які тримаю на колінах. — Напевно, я ваша найгірша клієнтка, — я переводжу погляд убік, у темний простір за межами цієї яскраво освітленої фотозони з розмотаним рулоном сірої тканини за спиною, де я зараз сиджу. В тіні під стіною наставлені картонні коробки, які купують для переїзду. Згори на них кину-

та синя куртка, а на підлозі під плінтуром — хокейна ключка. — Даремно я оце... — намагаюся пояснити. — Просто подумала... Тобто я хотіла... але потім...
— Ви хотіли? — перепишу фотограф.

Я не відповідаю, мабуть, тому, що не дуже хочу обговорювати із цим незнайомцем свої сердечні пориви. Роздивляюся купи мотлохи. Напевно, фотограф тут і живе. Він назвав це своєю «студією», та, мабуть, це його дім. Схоже, він щойно переїхав.

— То що ж ви хотіли? — не відступає він.

Його голос звучить так лагідно, так терпляче, що хочеться плакати. Власне, від усієї цієї ситуації хочеться плакати.

— Мені тут не місце. Я цього не вмію... — ну от, я таки плачу. — Як ніяково... Я не люблю фотографуватися. Вибачте. Мені дуже-дуже шкода, — я рюмсаю ще сильніше, бо моя внутрішня феміністка вже взялася сварити мене за зайві перепрошення.

Фотограф, — не пам'ятаю, як його звати. Ларрі? Ні. Луї? Можливо, Луї, — присідає біля мого стільця, і наші очі майже на одному рівні:

— Не хвилюйтесь. Багато хто ненавидить фотографуватися. То ви через портрет плачете? Чи є інша причина?

Я уважно розглядаю цього чоловіка. Бачу, як його праве коліно випирає через порвані джинси, як він злегка погойдується, сидячи навпочіпки. Звідки він знає, що я плачу не через фото? Невже він здогадався, що причина — у моїх батьках, яким іноді важко зрозуміти мій вибір? Ба більше, зрозуміти ту дорослу жінку, якою я стала?

Я скрещую руки й міцно притискаю їх до грудей. Чорна мантія з оксамитовою оторочкою цупка і груба.